

Τι εγγυήσεις δίνει η κυβέρνηση στους φοιτητές με το νόμο – πλαίσιο που ψηφίζεται σύντομα* 1982

ΝΟΜΟΣ – ΠΛΑΙΣΙΟ. Είναι το θέμα που κυριαρχεί, που συζητιέται, που καιει το φοιτητόκοσμο αυτή την περίοδο, σ' αυτές τις εκλογές.

Όπως είναι γνωστό, ορισμένα σημεία των βασικών αρχών του νόμου, αποτέλεσαν το επίκεντρο αντιρρήσεων ή προβληματισμού στους πανεπιστημιακούς φορείς.

Οι κάποιες ασάφειες που μπορεί να περιέχουν οι σχετικές εξαγγελίες του υπουργείου, οι προβληματισμοί, οι παρανοήσεις ίσως, οι διαφωνίες και αντιρρήσεις, ανάγκασαν το «ΕΘΝΟΣ» να απευθυνθεί στο γενικό γραμματέα του υπουργείου Παιδείας κ. Δημήτρη Ρόκο και να του ζητήσει «εξηγήσεις».

Ωστόσο, δεν τον προτίμησε τόσο για την ιδιότητα του (του γενικού γραμματέα), όσο γιατί απ' το 1959 – σαν συνδικαλιστής, σαν φοιτητής, σαν Πανεπιστημιακός δάσκαλος, σαν γενικός γραμματέας και μετά σαν αντιπρόεδρος του ΤΕΕ – πάλεψε σε κοινούς αγώνες με τους φοιτητές όλων των παρατάξεων.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Ρόκο την Τετάρτη θα γίνουν οι φοιτητικές εκλογές. Τι ξεχωριστό έχουν αυτές οι εκλογές σε σχέση με αυτές των προηγούμενων χρόνων;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι εκλογές της Τετάρτης αποτελούν σταθμό στην ιστορία του Φοιτητικού Κινήματος αλλά και στην ιστορία του τόπου μας. Γιατί είναι η πρώτη φορά που μια προοδευτική κυβέρνηση έρχεται να υλοποιήσει τα οράματα και τους πόθους πολλών γενιών αγωνιστών για δημοκρατική και σύγχρονη Παιδεία.

Είναι η οριακή στιγμή που μετατρέπουμε τα συνθήματα σε συγκεκριμένη πράξη. Οι δημοκρατικές φοιτητικές παρατάξεις πρέπει να ξεπεράσουν όλες τις δυνάμεις αδράνειας και να καταλάβουν ότι τώρα πια παίρνουν μεγάλη μερίδα της ευθύνης στη λειτουργία του δημοκρατικού και σύγχρονου Πανεπιστημίου, που προβλέπει ο νόμος – πλαίσιο. Και είναι σίγουρο ότι ο καθένας κρίνεται στην πράξη.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι έχετε να πείτε για τις αντιδράσεις εναντίον της ΕΑΓΕ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν είναι δυνατόν, η οποιαδήποτε αληθινά δημοκρατική παράταξη, να μην επικροτεί την ίδρυση ενός συμβουλευτικού οργάνου όπως θα είναι η ΕΑΓΕ. Η ΕΑΓΕ συντονίζει τις διαδικασίες σε εθνικό επίπεδο έτσι ώστε να μην κάνει κάθε ΑΕΙ ότι κατεβαίνει στο κεφάλι κάποιας μερίδας Δασκάλων του ή και όλων των Δασκάλων του. Θέλω να ξανατονίσω ότι η ΕΑΓΕ είναι άμισθο, όχι ισόβιο, συμβουλευτικό, συντονιστικό, επιτελικό όργανο και ως εκ τούτου όχι υπερόργανο.

Έλεγχος

ΕΡΩΤΗΣΗ: Υπάρχει ενδεχόμενο οι αρμοδιότητες της ΕΑΓΕ να δοθούν σ' ένα όργανο σαν το ΕΣΑΠ (εθνικό Συμβούλιο Ανώτατης Παιδείας);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτό γίνεται στην πράξη. Δηλαδή το κύριο πολιτικό όργανο στο οποίο θα συμμετέχουν οι δάσκαλοι, οι φοιτητές, οι κοινωνικοί φορείς, η Τοπική Αυτοδιοίκηση η Γ.Σ.Ε.Ε., οι επιστημονικές οργανώσεις κλπ., θα είναι το ΕΣΑΠ. Θα προτείνει τα πάντα στην Κυβέρνηση (ίδρυση, σύντηξη, κατάτμηση ΑΕΙ κλπ.). Αυτό θα είναι το αποφασιστικό όργανο.

Ο ακαδημαϊκός έλεγχος όμως – κι αυτό θα πρέπει να το καταλάβουν κι όσοι θέλουν να κρύβονται πίσω απ' το δάκτυλό τους – μπορεί να ασκηθεί μόνο με ακαδημαϊκό τρόπο, από ακαδημαϊκούς Δασκάλους.

Θέλω με την ευκαιρία να καταστήσω και κάτι άλλο σαφές. Ότι ουσιαστικά τα πρώτα μέλη της ΕΑΓΕ δεν πρόκειται να τα διαλέξει η κυβέρνηση. Ο διορισμός από αυτούς που προτείνονται απ' όλους τους φορείς του Πανεπιστημίου και αυτούς που παίζουν ένα ρόλο στην επιστημονική ανάπτυξη η του τόπου μας. Ήδη το ΠΑΣΟΚ έχει δείξει δείγμα γραφής για τις προθέσεις του. Βλέπε Πανεπιστήμιο και Πολυτεχνείο Κρήτης.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τυχόν «δυσκινησία» του Τμήματος πως θ' αντιμετωπιστεί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτό είναι ένα ζήτημα πάρα πολύ σοβαρό που βάζετε. Για να λειτουργήσει θετικά το Τμήμα, απαιτεί την ανάληψη ευθύνης από το ώριμο Φοιτητικό κίνημα και από τους ώριμους Πανεπιστημιακούς Δασκάλους.

* Συνέντευξη στο «Εθνος» 17.3.1982.

Η πιο καλή διαδικασία που έχει εφευρεθεί μέχρι σήμερα στον κόσμο είναι η Δημοκρατική διαδικασία. Θα πρέπει ταυτόχρονα να είναι και αποτελεσματική. Δεν θα θέλαμε εμείς να δουλέψουμε στη βάση αντιπροσώπων. Διότι πιστεύουμε – πώς να το κάνουμε – σε αμεσότερες δημοκρατικές διαδικασίες με τη συμμετοχή όλων των υπευθύνων.

Μεταπτυχιακά

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι ακριβώς εννοείτε κύριε Ρόκο, όταν λετε (στις βασικές αρχές) ότι θα ιδρυθούν ξεχωριστές μεταπτυχιακές σχολές;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εδώ έχει γίνει μια πολύ μεγάλη παρανόηση. Όταν μιλάμε για ξεχωριστές μεταπτυχιακές σχολές δεν εννοούμε φυσικά ότι.... δίπλα θα υπάρχει ένα χωριστό κτίριο με άλλα εργαστήρια, άλλους καθηγητές κ.λπ.

Η μεταπτυχιακή σχολή δεν είναι τίποτα άλλο παρά το σώμα εκείνων των δασκάλων που με αξιοκρατικές διαδικασίες έχουν εκλεγεί απ' όλες τις βαθμίδες. Έτσι αυτές οι σχολές θα αποτελούνται από κείνους του προπτυχιακού καθηγητές που μπορούν να ασκήσουν και μεταπτυχιακό έργο, μέσα στο Ίδρυμα.

Οι εκλογές

ΕΡΩΤΗΣΗ: Υπάρχει το αίτημα «οι φοιτητές να ψηφίζουν και να αξιολογούν και το επιστημονικό και ερευνητικό έργο των καθηγητών». Θα θέλατε να μας αναλύσετε περισσότερο τη θέση σας πάνω σ' αυτό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Νομίζω ότι δεν θα ήταν καθόλου σοβαρό να λέγαμε ότι ένας φοιτητής πρωτοετής – πολύ σημαντικός και ώριμος ως φοιτητής – θα μπορούσε να κρίνει την 50ετή εργασία ενός προωθημένου επιστήμονα στην Πυρηνική Τεχνολογία. Αντίθετα είναι ο μόνος που μπορεί να τον κρίνει για το διδαχτικό του έργο. Έτσι λοιπόν θα ήταν αμετροέπεια από μέρους μας να κρίνουν – σε πρώτη φάση – οι φοιτητές το ερευνητικό έργο του Πανεπιστημιακού Δασκάλου.

Σε περίπτωση που σε κάποια κρίση για εκλογή καθηγητή, υπάρξει μια ευκαιριακή, περιστασιακή πλειοψηφία σαν αποτέλεσμα κάποιων κλικών ας πούμε, τότε μπορεί το 25% της γενικής συνέλευσης του Τμήματος – και οι φοιτητές μπορούν να καταλάβουν πόσο σημαντικό είναι όταν η συμμετοχή τους είναι 30% - ζητάει από την ΕΑΓΕ να ξαναδεί τη διαδικασία.

Η γνώμη της ΕΑΓΕ έρχεται ξανά στη γενική συνέλευση του Τμήματος.

Και αυτή η γενική συνέλευση αποφασίζει οριστικά και με την ψήφο των φοιτητών (30%). Αυτό φαίνεται δεν μας το συγχωρούν ορισμένες φοιτητικές παρατάξεις που μέχρι σήμερα ζητούσαν ένα συμβολικό 5% ψήφου στην εκλογή των καθηγητών.

Και κάτι άλλο: Αναρωτήθηκαν ποτέ αυτοί που διατυπώνουν αντιρρήσεις; Γιατί οι Ενώσεις των Καθηγητών σιώπησαν ξαφνικά όταν διαπιστώθηκαν κάποιες αντιρρήσεις φοιτητικών παρατάξεων;

Γιατί σιώπησαν οι Σύγκλητοι;

Γιατί το καθηγητικό κατεστημένο που πριν φώναζε σε κάθε τόνο τώρα δεν εμφανίζεται;

Σε κάποια από τις συνεδριάσεις των καθηγητικών Ενώσεων λέχθηκε, όπως είναι σε θέση να γνωρίζω, ότι: «Εμείς θα το βουλώσουμε για όσον καιρό το ρόλο μας τον παίζει κάποια διάσπαση που σοβεί στο Φοιτητικό Κίνημα....»!

Ας το λάβουν αυτό υπόψη τους.